

NOTULEN

Voorzitter: dhr. E. Weldink
Griffier: mevr. M.A.C. van Esterik

1. Opening

VOORZITTER: Mag ik iedereen verzoeken te gaan zitten? Ze gaan zitten. Als ik harder praat, gaan ze uit elkaar. Iedereen is stil. Dan kunnen we beginnen. Welkom op deze oordeelsvormende vergadering. Het is een ingewikkeld onderwerp. We hebben maar drie kwartier. Ik wil iedereen verzoeken het kort en compact te houden. Zodat we na zo'n 40 minuten kunnen beoordelen of dit document een hamerstuk wordt of dat er nog over gedebatteerd moet worden in de besluitvormende vergadering. Duidelijk? Ik zit hier uit naam van Rob. Rob zou dit doen, maar Rob moest ergens heen. Ik neem hem daarvoor waar. Ik wil een rondje maken hoe iedereen erin staat. Ik begin bij Tim. Sorry, bij mijnheer De Wolf.

2. Fracties geven hun oordeel

DE HEER DE WOLF (GGS): Voorzitter, dank u wel. Van GGS, merkt mijn collega hiernaast op, maar dat wist ik zelf ook. Ik heb bij de vorige bespreking gezegd dat het wat ons betreft een hamerstuk mag zijn. Hieruit blijkt dat wij hier volledig achter staan. Ik vind het een document met vele sterke punten. Vooral dat leerproces en het zo nodig bijstellen spreekt erg aan. Flexibele opstelling, monitoring, integrale visie, benutten talent, koppelkansen, inzet op sectoren waar veel winst is te behalen. Benadrukken van de toekomstige chaos als we alles op zijn beloop laten. Oog voor techniek, maar ook voor het menselijke aspect. Terugbrengen naar de menselijke maat via inwoners. Handelingsperspectief, informeren op inzet op locatie. De zogenaamde no-regret zaken. Iedereen doet mee. Het begeleiden van de samenwerking en een duidelijke kern lokale opwek en verbruik verbinden, coördineren. De gemeente heeft diverse rollen. Netwerkend, participatief, co-productie en ook afstand nemen van het aan de markt overlaten, wat ons op vele terreinen al veel ellende heeft gebracht. De commerciële partijen eerder beschouwen als een stoorzender. Een prachtig document. Wat ons betreft een hamerstuk, tenzij de discussie vandaag iets anders gaat opleveren. Dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer De Wolf. Mijnheer Schotman van POS.

DE HEER SCHOTMAN (POS): Dank u wel, voorzitter. Een lijvig document. Hoe staan wij als POS erin? Wij zijn niet zo lyrisch als de heer De Wolf. Wat wij goed vinden, is dat de menselijke kant veel meer aandacht krijgt in dit programma. Wij onderschrijven de noodzaak om actie te ondernemen in de strijd tegen klimaatverandering. In lijn met het nationaal beleid moet Soest in 2050 aardgasvrij zijn. Dat onderschrijven wij. Wij vinden het belangrijk dat er vanuit dit programma naartoe wordt gewerkt. Wij zijn minder positief over het streven van de gemeente Soest om op lokaal niveau CO₂-neutraal en circulair te zijn. Wij zijn het daar niet volledig mee oneens. Wij zien dat als een doorgeschoten ambitie. We zien in de stukken dat er draconische maatregelen nodig zijn. We kijken bijvoorbeeld naar het uitnodigingskader bij grootschalige opwek. We zien dat er in de stukken ook al voorgesorteerd wordt op verdere maatregelen die op dat gebied noodzakelijk zijn. Ik denk dat we met zijn allen moeten beseffen wat de gevolgen zijn van die ambitie op lokaal niveau. Ook hoe het ons in onze onderhandelingspositie, bijvoorbeeld binnen de RES, ten opzichte van de andere gemeentes neerzet. We hebben dat gezien met de vorige onderhandelingen. Wij hebben een stuk meer ambitie dan de andere gemeenten. Dat is positief, maar hierdoor landt hier van alles. Wij vinden het niet realistisch om op lokaal niveau circulair en volledig CO₂-neutraal te zijn. Daar moeten we op een hoger niveau naar kijken. Uiteraard moet Soest haar bijdrage leveren, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. Wat onze fractie betreft, moet de focus vooral liggen op het terugbrengen van de energievraag. Dat komt in het programma ook ruimschoots aan bod. Daar staan wij positief tegenover. We moeten onze inwoners ondersteunen, faciliteren, de kaders meegeven. Het zo duidelijk mogelijk maken. Wij vinden het belangrijk om onze inwoners een duidelijk handelingsperspectief te geven. De grootschalige opwek, hoort wat ons betreft niet thuis in dit stuk. Wij willen dat dit een stuk is wat onze inwoners en ondernemers kunnen gebruiken als leidraad. De aandacht voor de menselijke kant. Het streven dat

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024 Energieprogramma 2024-2030

iedereen mee moet kunnen doen. Het is hartstikke goed dat dat in de stukken wordt benoemd. Wij hebben wel zorgen over het betaalbaar houden van energie en in hoeverre we dit als gemeente kunnen borgen in dit programma. De invloed hierop lijkt beperkt. Een specifiek punt is het bieden van handelingsperspectief. Er wordt in de stukken gesproken over een streven naar 70%. Wij zien graag dat alle inwoners van onze gemeente handelingsperspectief hebben. Dat ze weten waar ze aan toe zijn in elke situatie waarbij ze kunnen verduurzamen. Tot zover, onze positie hierin. Wij zijn er op dit moment nog niet uit of we hiermee kunnen instemmen. Dank u.

VOORZITTER: Mijnheer Schotman, bedankt. Mijnheer Lucas van het CDA.

DE HEER LUCAS (CDA): Dank. Het CDA vindt het een mooi en helder document. Het geeft inzicht in hoe we het gaan doen en wat we gaan doen. De beschrijvingen zijn duidelijk. Ik ga geen oordeel geven over het stuk. Het geeft voor mij duidelijk inzicht in wat we precies gaan doen. Het wollig taalgebruik ontbreekt hier geheel. Ik kan meevoelen met POS, bij monde van mijnheer Schotman. We vragen veel van onze inwoners. Het is goed om die doelen te stellen. Als we die niet halen, moeten we goed bedenken hoe we dat dan doen. Het is niet de bedoeling om onze bedrijven en burgers over de kling te jagen. Dat ga ik u niet verwijten, maar we moeten ze wel meenemen. Dat is mooi verwoord in dit document. Mochten we het onverhoopt niet halen, dan moeten we goed kijken hoe wel. Vooralsnog kunnen wij ons vinden in dit document. De heer De Wolf zei dat het met een hamerstuk kan. Dat zou prima kunnen. Dat zou betekenen dat we er geen woorden meer aan vuil maken. Zo bedoel ik het niet, maar het is wat ons betreft akkoord om hiermee aan de gang te gaan.

VOORZITTER: Mijnheer Vrakking van Soest 2002.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Dank u wel, voorzitter. Een lijvig stuk met heel veel positieve punten. Er zijn ook zaken die aandacht verdienen. Soest 2002 is ervan overtuigd dat we op termijn naar een elektrificatie gaan. Dat is een noodzaak. Het hele stuk staat vol ambities, maar invulling wordt er feitelijk niet aan gegeven. Daar wil ik in de discussie mijn bijdrage aan leveren. POS vroeg zich af of dat allemaal op lokaal niveau moet. Het is voor Soest 2002 niet duidelijk of we daar volledig mee kunnen instemmen. De ambities zijn prachtig, maar in hoeverre zijn ze realistisch? Daar zullen we zo meteen de discussie over voeren. Voorlopig zal Soest 2002 nog niet aangeven hoe hun positie is op het moment van besluitvorming. Dat moeten we binnen de partij nog vaststellen. Dank u wel.

VOORZITTER: Mijnheer Van der Waal.

DE HEER VAN DER WAAL (CU-SGP): Dank u wel, voorzitter. Onze fractie kijkt positief naar het voorgestelde raadsbesluit met betrekking tot het Nieuwe Energie Programma. Wij waarderen de samenvoeging van de programma's van 2020 en 2025 met de nieuwe Koers Deal. Het zorgt voor een heldere aanpak in de energietransitie. Onze vragen over de monitoring en de voortgang zijn beantwoord met de toezegging dat er jaarlijks een terugkoppeling zal plaatsvinden. Hoewel de gestelde doelen in ons opzicht veel producten opleveren, zijn we tevreden over die monitoring in de rapportage. In een snel veranderende wereld achten wij het van groot belang dat de agenda van het uitvoeringsprogramma flexibel blijft en dat het ruimte biedt voor aanpassingen. We nemen kennis van de huidige agenda, maar verwachten dat we blijvend geïnformeerd worden over wijzigingen en bijstellingen. Daarbij zullen we scherp toezien of de uitvoering daadwerkelijk stappen maakt die bijdragen aan een eerlijke en inclusieve energietransitie. Met specifiek aandacht voor lokaal eigenaarschap en participatie van de inwoners van Soest en Soesterberg. We zijn voornemens in te stemmen met het voorstel om eenmalig 1 miljoen euro uit de algemene reserves beschikbaar te stellen. Mits dit zorgvuldig wordt betrokken bij de besluitvorming van de meerjarenbegroting 2025 en verder. Wij zijn van mening dat de investering noodzakelijk is om de transitie goed te faciliteren. Het is essentieel om te blijven monitoren of deze middelen efficiënt en effectief worden ingezet. Wat ons betreft, is het een hamerstuk. Tot zover.

VOORZITTER: Mijnheer Corbeij van de VVD.

DE HEER CORBEIJ (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij willen de wethouder bedanken voor de gestuurde begroting. Het is een hele wijde zak. Waarbij het merkwaardig is dat sommige bedragen tot op de euro nauwkeurig zijn. Je vraagt je af waar zo'n post begroot algemeen van twee keer ruim € 350.000 naartoe gaat. Wij kunnen instemmen met het programma en de miljoen. Wat ons betreft kan het behandeld worden als een hamerstuk.

VOORZITTER: De heer Noorlander van GroenLinks.

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024
Energieprogramma 2024-2030

DE HEER NOORLANDER (GL): Dank u wel, voorzitter. GroenLinks vindt het hartstikke mooi dat er een energieprogramma ligt, eindelijk. Deze onderstreept dat er daadwerkelijk een ambitie moet worden waargemaakt. Wat ons betreft, is er geen discussie mogelijk over die ambitie. Een voorschot op het debat. Wat als je die ambitie niet hebt? Het lijkt dan het doorschuiven van de rekening te zijn naar een generatie na ons. Dat mag niet de bedoeling zijn. Er is nu actie nodig. We hebben een vraagteken bij het gevraagde bedrag van 1 miljoen. Gaat die bijdragen aan de ambitie? Dat vinden we moeilijk vast te stellen. Het is mooi dat er een bijbehorend uitvoeringsprogramma bij zit, maar daar mogen we als raad niets van vinden. Wij willen als GroenLinks niet per se gaan over of de stoeptegels linksom of rechtsom liggen. Misschien gaat dit net even iets te ver. We hebben een ambitie 2030-2050 en dan direct uitvoeringsplannen en bijbehorende inspanningen. Dat vinden we net een stap te ver gaan. Ik zou graag met deze raad het debat willen voeren of dat niet anders kan. Wij missen een stuur waar we aan kunnen zitten als raad. We steunen van harte het strategische doel dat iedereen mee moet kunnen doen. Dat is hartstikke mooi. Wij maken ons wel zorgen om de huurders van met name sociale woningen. Die zijn afhankelijk van het tempo en de volgorde die woningcorporaties kiezen bij de verduurzaming van hun woningen. Ze trekken daarin hun eigen plan. Ik kan uit eigen ervaring zeggen dat dat merkwuurige situaties oplevert. Waarin je dus in het hele diverse portfolio aan woningen zomaar over een drempel kan stappen waarin je ineens in de jaren zeventig belandt, met dito isolatie. Dat klinkt heel romantisch. Totdat je 's nachts de ijsbloemen van je ruiten moet krabben. Het is te absurd voor woorden dat dat nog steeds kan. Ik word niet blij dat de gemeente ervoor kiest om aan te haken bij de plannen van woningcorporaties. Ik begrijp niet hoe dat rijmt met de regierol die de gemeente hier graag wil kiezen. Ik kan alvast laten doorschemeren dat we voornemens zijn om hier een motie voor te gaan maken. Om het college te helpen om die regierol daadwerkelijk te gaan pakken. We zijn niet van plan om tegen te gaan stemmen. We willen immers ook graag vaart blijven maken. We hebben begrip voor de ingewikkelde opgave en de zeer dynamische omstandigheden. Zeker ook qua landelijke politiek. We hebben er al een keer naar gevraagd, maar we horen het graag nog een keer van de wethouder. De toezegging dat dat niets af gaat doen aan de ambities die we stellen. Daarbij zijn we kritisch op de rol van de raad. Daar voeren we dadelijk graag het debat met elkaar over. Tot zover, voorzitter.

VOORZITTER: Mevrouw Flinterman van D66.

MEVROUW FLINTERMAN (D66): Dank u wel, voorzitter. Er is al van alles gezegd over het lijvige energieprogramma wat voor ons ligt. Degelijk werk. Complimenten voor de organisatie. Voor D66 weinig nieuws, want er wordt voortgeborduurd op dat wat er al was en ingezet op de versnelling van de energietransitie. Dit moet wat ons betreft meer gelezen worden als een inhaalslag. D66 had in het koersdeel van dit programma graag meer ambitie gezien, in tegenstelling tot sommige partijen. Meer ambitie om te verduurzamen en voor grootschalige opwek op eigen grond. Meer ambitie om actief als gemeente het voortouw te nemen. Aansluitend bij de heer Noorlander van GroenLinks. We lezen in het programma dat de gemeente op weg is naar de rol van sturende regisseur. Wat is dat? Lokale organisaties als Energie Actief Soest en de Soester Energiecoöperatie zijn goud waard. Dat zijn initiatieven om te koesteren. Wij vinden dat je als gemeente zelf meer het voortouw mag nemen met dwingende maatregelen. Wat betreft het uitvoeringsprogramma hebben we de nodige vraagtekens. Veel is nog niet bekend over de warmtevisie en het omgevingsprogramma warmte. We moeten afwachten wat de resultaten voor de inwoners zullen zijn. Een concreet handelingsperspectief is op korte termijn niet te verwachten. Dat is voor ons als raad een lastige situatie. Wij moeten onze controlerende taak gaandeweg uitvoeren. We moeten regelmatig ervan op de hoogte gehouden worden. Wat is die uitvoering? Hoe gaat het daarmee en hoe sturen wij daarop? Er is al een paar keer door collega's iets over genoemd. Hoe sturen wij daarop? Wij zijn blij met de ontvangen toelichting op de begroting. Het is nog steeds niet heel erg concreet, maar het geeft iets meer vertrouwen in waar het geld aan besteed gaat worden. De verbeterpunten. We kijken uit naar het voorstel van GroenLinks over het aanhaken bij de corporaties. Wij zullen een motie of amendement indienen wat gaat over het 100% lokaal eigenaarschap. Dat hebben we ook bij het plaatsen van de windmolens bij de A28 ingediend. Het blijkt dat we dat elke keer weer opnieuw moeten benadrukken. Dus daar kunt u een motie of amendement over verwachten. Dan heb ik nog een punt wat ik wil neerleggen, zonder dat daar meteen een heel debat over gevoerd hoeft te worden. Er staat in het stuk een heel stuk over de gemeente als voorbeeldfunctie. Dat heeft ook consequenties voor het aanbod in het bedrijfsrestaurant. Daar gaan wij geen motie over indienen. Ik wil wel iets neerleggen voor het fractievoorzittersoverleg. Het is toch heel erg raar als wij straks dit programma goedkeuren en dat vervolgens gaan vieren met een bord met worst bij de borrel? Kunnen we afspreken dat we alle raadsgelateerde borrels met duurzaam geproduceerde producten gaan vieren? Als we vragen van de organisatie om het goede voorbeeld te geven, is het toch ook de bedoeling dat wij dat als raad

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024 Energieprogramma 2024-2030

doen? We moeten niet veel tijd aan dit onderwerp besteden, maar we kunnen het er onderling wel even over hebben. Zo moeilijk is dat niet. Tot zover, voorzitter.

VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Polfliet van de PvdA.

DE HEER POLFLIET (PVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen instemmen met het stuk. Het doel van het stuk is simpel. We moeten van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Doen we niet snel genoeg, dan kunnen overstromingen zoals in Valencia, de droogte in New York of de storm Boris in Centraal-Europa hier ook gebeuren. Wellicht denken we dan met weemoed terug aan toen we slechts ondergelopen kelders of drassige weilanden hadden. De manier waarop de transitie wordt voorgesteld, vinden we grondig en uitgebreid uitgewerkt. Er wordt maximaal verbinding gezocht met de inwoners en de energiecoöperaties. We zouden graag zien dat het beter wordt uitgewerkt. Zo concreet mogelijke einddoelen en tussentijdse doelen. Meetbaar en tijdsgebonden. Als wij nu op niveau X zitten en wij moeten in 2030 op niveau Z zitten, dan weten we dat we halverwege op niveau Y moeten zitten. Als er een inspanningsverplichting is die we willen leveren, dan graag zo scherp mogelijk. Dat haakt aan op het punt dat GroenLinks maakte. Niet om op de stoel van de bestuurder te gaan zitten, maar omdat het onderwerp te belangrijk is. We hebben liever dat er in de toekomst tijdig een voorstel komt voor meer middelen of meer besluitvorming voor het project, dan dat we de eindstreep niet halen. We hebben niet zo heel veel keus. Weten we het als we extra gas moeten geven? De vraag aan het college. Kan worden toegezegd dat de raad voor of bij de eerste voortgangsrapportage een overzicht krijgt met concrete doelen, zowel eind als tussentijdse op te leveren resultaten, de budgetten en welke bijdrage het levert aan de energietransitie? Dank u wel.

3. Reactie van de portefeuillehouder

VOORZITTER: Dank u wel. Dan geef ik nu de ruimte aan de wethouder om de stellingen te becommentariëren.

WETHOUDER TREEP: Dank u wel voor uw uitgebreide toelichtingen. Dat geeft een heel goed beeld waar iedereen staat en wat er nog bediscussieerd kan worden. GroenLinks vraagt een toezegging op ambitie. Dat klinkt bijna alsof dat aan mij persoonlijk wordt gevraagd, maar dat lijkt me minder relevant. De ambitie is hoog, hoor ik aan de ene kant. Aan de andere kant dat de ambitie hoger zou kunnen. Laten we op zijn minst de ambitie vasthouden. Dat geeft aan dat dit bij uitstek een politiek gesprek zou moeten blijven in de komende jaren om te kijken wat er gebeurt. Wij hebben als college de ambitie neergelegd en willen daaraan vasthouden. Dat is het voorstel wat er ligt. Het is aan u om daar een schepje bovenop te doen of in de toekomst daar het gesprek over te voeren. De heer Polfliet, Partij van de Arbeid vraagt: kunnen we bij de eerste voortgangsrapportage die scherpere krijgen? Ik hoor die oproep vaker in de raad. Dat lijkt mij heel goed. We zijn aan de voorkant al heel goed in gesprek geweest over de onderdelen van dit programma. Kunnen die af en toe langskomen? Kunnen we daar de actieve clubs uit de samenleving bij betrekken? Zoals het bedrijfsleven, EnergieActief Soest of de Soester Energiecoöperatie. Wat het college betreft zetten we dat voort en moeten we scherp zijn. Wij moeten dat de raad bieden om vinger aan de pols te houden en te sturen waar nodig. Dus wij gaan ons uiterste best doen om bij elke voortgangsrapportage of wanneer nodig bij u terug te komen. Hetzij zonder of met nieuwe voorstellen, zodat u dat stuur vasthoudt.

4. Fracties reageren op elkaar

VOORZITTER: Dan is er nu ruimte voor discussie. Ik kijk rond of iemand het voortouw wil nemen in deze discussie. De spelregels zijn vrij simpel. Je kan discussiëren, maar wel via de voorzitter. Elkaar interrumperen en dergelijke, maar via de voorzitter. Ik zie jou kijken. Jij wilt beginnen?

DE HEER NOORLANDER (GL): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil graag beginnen. Sorry. Ik zit kort te kauwen op wat de wethouder zegt namens het college. De toezegging van ik kom bij u terug. Ik zoek even. Komt u terug met informatie ter kennisgeving of zit daar een moment bij voor ons als raad om daar iets van te vinden? Daar zoek ik naar, voordat we overgaan naar het onderlinge debat.

WETHOUDER TREEP: We hebben eerder aangegeven dat we los van de P&C-cyclus ook die voortgangsrapportage heel serieus nemen en willen bespreken. Dat gaat verder dan de weekberichten die we onder het vorige programma stuurden. We zien risico's op geld, op ambitie en op wat doet dit voor onze inwoners? Kan iedereen meekomen? Als dat ook zou kunnen betekenen dat er iets verandert in de ambitie, hetzij door het rijk, hetzij door minder geld of wat

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024
Energieprogramma 2024-2030

dan ook, dat we het programma bij moeten stellen en aan moeten scherpen binnen de ambities die we hebben. Dus het kan gaan om concrete voorstellen, maar elke voortgangsrapportage bespreken we. Ik heb een hulplijn zie ik, dus ik ga even spieken. Er zitten mensen achter mij. Eén moment. Excuus daarvoor. Ik krijg gesouffleerd dat we gevraagd hebben om een raads werkgroep in te stellen. Dat zou kunnen, maar je kunt ook zeggen we vinden het als raad belangrijk genoeg om met regelmaat met zijn allen erover te spreken. Die suggestie leg ik bij u neer.

VOORZITTER: Is er een ander die de discussie wil trekken? Mijnheer Vrakking.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Een programma vol ambities. De wethouder zei het net. Sommigen vinden het te hoog. Anderen vinden dat die hoger zou moeten. De PvdA kwam met de opmerking dat het wat concreter zou kunnen. Concreter is me uit het hart gegrepen. Die ambities zijn fantastisch, 375 TeraJoule wind, 175 TeraJoule zon en voor warmte 125 TeraJoule. Een concrete invulling is er niet. Dat heeft mij uitgedaagd om wat berekeningen te maken. Ik ben bij het CBS aangeland. Als je 375 TeraJoule wind wil, moet je zeventien windturbines plaatsen in het gebied Soest. Zeven zijn er gepland. Dat betekent dat er nog tien bij moeten komen. Voor zon zou je, naast de zon op dak, die maximaal negentien hectare is, er nog 35 hectare bij moeten hebben. We hebben besloten dat we geen zonneweide willen. Dat betekent dat je in plaats van die zonneweide nog 6 windturbines moet plaatsen. Dan zit je al op 23 windturbines. Ik was verbaasd dat partijen als GGS, VVD en ChristenUnie-SGP vorige keer al meteen zeiden dat het een hamerstuk moest worden. Kan je de inwoners van Soest duidelijk maken waar die 23 windturbines moeten komen? Ik vind dat ze daar recht op hebben. We willen graag dat de inwoners mee genomen worden. Ik vind dat ze dan recht hebben om te weten waar die windmolens geplaatst zouden moeten worden in Soest of buiten Soest. Dat is een eerste vraag. Laten we die maar vast neerleggen.

VOORZITTER: Is er iemand die daarop wil reageren? Mijnheer De Wolf van GGS.

DE HEER DE WOLF (GGS): Dank u wel, voorzitter. Het is een gekke veronderstelling van de heer Vrakking dat er 23 turbines bij moeten.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Interruptie.

DE HEER DE WOLF (GGS): Ja, ik zie het, zegt u het maar.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Het CBS heeft aangegeven wat de opbrengst van een windturbine is en dan is het een kwestie van rekenen. Daar moet u mij in vertrouwen.

DE HEER DE WOLF (GGS): Ik dacht dat u interrompeerde, omdat die 23 niet klopte. Ik heb even gauw zitten schrijven. Dat doet er niet toe. U gaat ervan uit dat er een flinke hoeveelheid turbines bijgeplaatst zouden moeten worden. Dan gaat u eraan voorbij dat dit programma vele jaren omspannt en er een flexibiliteit is ingebouwd om te kijken naar andere oplossingen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan geo- en aquathermie, waar we steeds verder in komen. Ik vind het een boude veronderstelling dat dit met windturbines geregeld zou moeten worden. De kracht is juist dat die flexibiliteit erin zit, om van de ontwikkelingen gebruik te maken. Die gaan gelukkig redelijk snel.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Mag ik even, mijnheer de voorzitter? Geothermie heb ik bewust buiten schot gelaten. Over die warmtehoeveelheid TeraJoule heb ik niet gesproken. Dit gaat om de elektrificatie. U heeft gelijk als u zegt dat we voor die warmtetechniek mogelijkheden hebben in geothermie of aquathermie. Als je puur kijkt naar zon en wind, kom je op 23 windturbines, omdat we geen zon op de grond willen hebben.

VOORZITTER: De heer De Wolf.

DE HEER DE WOLF (GGS): Dank u wel, voorzitter. De kracht van ... Is er iets aan de hand?

DE HEER NOORLANDER (GL): Ik wil een punt van orde maken. We bespreken nu kennelijk de ambitie, maar die ligt toch vast? Ik zou het jammer vinden als we de tijd besteden aan het bespreken van de ambitie. Ik wil graag het hebben over hoe we die ambitie gaan bereiken. Zullen we nog eens even dunnetjes over doen om het over de ambitie te hebben? Kom op zeg.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Voorzitter, ik heb het niet over de ambitie, want die onderschrijven we. De consequentie van de ambitie is nu aan de orde. Dank u wel.

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024
Energieprogramma 2024-2030

VOORZITTER: Mijnheer De Wolf.

DE HEER DE WOLF (GGS): De heer Noorlander wordt op zijn wenken bediend, want we hebben het over het bereiken van die ambitie. De heer Vrakking gaat uit van bestaande mogelijkheden. Ik denk dat het programma juist zo sterk is, omdat het ruimte biedt aan allerlei toekomstige oplossingen, die gelukkig in ontwikkeling zijn.

DE HEER NOORLANDER (GL): Als het dan inderdaad zo is dat Soest 2002 de ambitie onderschrijft, dan is het hartstikke fijn.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): De ambitie om zoveel groene energie in Soest te hebben, onderschrijven we. De consequentie is dat er 23 windmolens moeten komen voor 2030, want we praten nu over een periode tot 2030. Dank u wel.

VOORZITTER: Zijn er nog meer mensen die daar commentaar op willen geven? Mijnheer Schotman.

DE HEER SCHOTMAN (POS): Dank u wel, voorzitter. Ik wil reageren. Ik denk dat de heer Vrakking een heel terecht punt maakt. Er worden allerlei claims op onze ruimte gedaan. Dit is het centrale punt en het probleem wat wij als partij hebben met de grootschalige opwek op Soester grondgebied. Kan dat veilig voor mens en natuur? Waar gaan we die dingen neerzetten? Ik zit net even snel te rekenen. Ik kom op een iets lager getal van twaalf. Dat is niet de ambitie, maar dat zijn de gevolgen van de ambitie voor de inwoners en voor onze gemeente. Daar kunnen we het binnen dit programma wel degelijk over hebben.

VOORZITTER: Is er iemand die daarop wil reageren?

MEVROUW FLINTERMAN (D66): Ja, voorzitter.

VOORZITTER: Mevrouw Flinterman.

MEVROUW FLINTERMAN (D66): Als niemand daarop inspringt. Ik begrijp het punt van de heer Vrakking, want wij hebben ooit gezegd dat we als Soest onze eigen broek op willen houden met elektrificatie. Wat we verbruiken, willen we zelf opwekken op ons eigen grondgebied. Dan kan je je afvragen of dat wat er ligt, voldoende is of dat er een nieuw uitnodigingskader gemaakt moet worden, want met de nieuwe ontwikkelingen, wat al in potlood is ingetekend, gaan we het niet redden. Omdat er locaties afvallen, misschien andere locaties niet geschikt blijken te zijn. Wij hebben in ons betoog gezegd dat we meer aandacht willen voor die grootschalige opwek, omdat we voorzien dat dat niet gaat lukken voor 2050 en al helemaal niet voor 2030. Ik ga ervan uit dat we in de bijpraatsessies op een gegeven moment te horen krijgen dat het niet lukken. Dat het gestelde doel niet gehaald wordt. Dan moeten er andere maatregelen genomen worden. Zover zijn wij nog niet.

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Voorzitter, je kan ook vooruitdenken wat er voor 2030 gerealiseerd moet worden. Je kan je afvragen of dat reëel is. Ik wil mijnheer Schotman een vraag stellen. U komt uit op twaalf. Heeft u daarbij de hectare zonnenvelden die niet komen meegerekend?

VOORZITTER: Het lijkt me niet verstandig om hier te gaan rekenen. Het lijkt me verstandig de grote lijn in de gaten te houden en niet te gaan uitrekenen wat wel en niet waar is. Wie wil reageren? De heer Noorlander.

DE HEER NOORLANDER (GL): Dan wil ik hem oppakken. Ik wil aanhaken bij wat collega Polfliet aangaf. Hij had het over concrete doelen, SMART geformuleerd, et cetera. Er staan er een aantal in de uitvoeringsagenda. Bijvoorbeeld als je kijkt naar energiebesparing voor sociale minima. Kunnen we die promoveren naar het programma zelf? Dan kunnen we er meteen iets van vinden, in plaats van dat het een uitvoeringsprogrammadoel wordt. Het wordt geloof ik een mijlpaal genoemd.

VOORZITTER: Is er iemand die daarop wil reageren? De wethouder? Niemand, helaas.

DE HEER DE WOLF (GGS): Voorzitter, ik heb nog een vraag voor mevrouw Flinterman. Ik begrijp haar betoog om wellicht op bepaalde momenten dwang toe te passen in de besparende maatregelen, isolerende maatregelen, enzovoorts. Soms gaat het langzaam. Ik ben benieuwd naar de mogelijkheden. Kunt u mij een indicatie geven hoe u dat ziet? Hoe je dat zou kunnen doen in de praktijk.

Oordeelsvormende Vergadering: 7 november 2024 Energieprogramma 2024-2030

MEVROUW FLINTERMAN (D66): Dwang is voor D66 een heel moeilijk woord. De discussie is eerder gegaan over de stok en de wortel. Je kan natuurlijk de lat hoger leggen als het bijvoorbeeld gaat over duurzaam bouwen. Je kan projectontwikkelaars meer stimuleren om duurzamer te bouwen dan wat er nu is voorgelegd. In het convenant hebben we niveau brons. Je kan ook naar zilver of naar goud toe. Het lastige is dat je eerst iedereen wilt meenemen in het programma en het zoveel mogelijk stimuleren. Mensen met die wortel zover krijgen. Er zullen bepaalde groepen niet meegaan of die zijn niet te bewegen tot. Dan kun je je afvragen of je dan landelijk en lokaal meer sturend aanwezig moet zijn. Welke maatregelen weet ik niet. Het is meer het uitgangspunt wat je als overheid doet om het gewenste doel te bereiken. Het is een heel integraal programma. Dat maakt het heel complex. Er is niet één middel dat je toepast. Het zijn een heleboel middelen, koersen en trajecten die je uitzet. Als we in het uitvoeringsprogramma na een paar jaar zien dat het tempo er niet in zit, er blijven groepen achter of er zijn groepen die niet in staat zijn om, zou je dan niet wat drastischer maatregelen moeten treffen?

VOORZITTER: Ik vind dat het erg naar de uitvoering gaat en niet zozeer over het document zelf. Wat we allemaal doen als we het document goedgekeurd hebben. Ik kijk naar de tijd. Ik wil ik tot een afronding komen. Mijnheer Vrakking, nog één vraag?

DE HEER VRAKKING (SOEST2002): Meer een opmerking naar aanleiding van POS. Die hadden het over ruimtebeslag. In de RES staat dat 10 windturbines ongeveer 450 hectare nodig hebben om elkaar niet te beïnvloeden. Als we naar dat ruimtebeslag kijken, mogen we daar ook weleens bij stilstaan.

5. Afronding met advies aan de Agendacommissie

VOORZITTER: Ook het ruimtebeslag is iets wat veel later plaatsvindt en het document moet binnen twee weken goedgekeurd worden. Dat is heel wat anders. Ik doe nog een rondje. Kan het een hamerstuk zijn of moet er nog een discussie plaatsvinden tijdens de besluitvormende vergadering? Er zijn moties en amendementen aangekondigd. Die zien we tegemoet. Ik maak even het rondje. Mijnheer De Wolf.

DE HEER DE WOLF (GGS): Sorry, het ontging mij even. Ik hoor dat er moties en amendementen worden ingediend. Een hamerstuk lijkt me dus niet mogelijk.

VOORZITTER: Dan zijn we klaar. Dat is makkelijk. Dan ga ik het rondje niet maken, want dat heeft dan geen zin. Dan wil ik iedereen bedanken. Ik vond het een leuke, interessante discussie. Mijnheer Noorlander heeft nog een nabrander.

DE HEER NOORLANDER (GL): Misschien even de uitsmijter van mevrouw Flinterman. Wij ondersteunen de borrelhapjes. Dat is bij deze beklonken, vermoed ik. Ik ga kijken. Ik zie knikken.

VOORZITTER: Ik heb het niet goed begrepen.

DE HEER NOORLANDER (GL): Onze borrelhapjes, het betoog van mevrouw Flinterman om daarin het goede voorbeeld te geven. Dus vooral lokaal geproduceerd, liefst duurzaam, vegetarisch, et cetera.

6. Sluiting

VOORZITTER: Als we afzakken tot het niveau borrelhapjes, kunnen we beter stoppen. Ik bedank iedereen voor deze vergadering. Ik bedank iedereen voor hun inzet en ik sluit de vergadering.